

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

“12” 09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність: Е4 «Науки про Землю»
Освітньо-професійна програма: «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України »

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова». - Одеса: ОНУ, 2025. - 22 с.

Розробник:

Попович І. І., викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

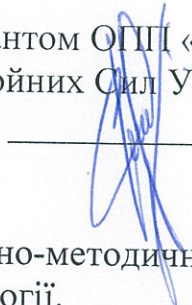
Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена НАБОКА

Погоджено із гарантом ОЗЗ «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України»

полковник Олег ГРУШЕВСЬКИЙ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології.

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Голова НМК

Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання *
Загальна кількість: кредитів – 6 годин – 180 змстових модулів – 4	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика Е4 Спеціальність: «Науки про Землю» Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов’язкова	
		Рік підготовки	
		2-й	-
		Семестр	
		3-й семестр 4-й семестр	-
		Лекції	
		Практичні	
		3-й семестр – 30 4-й семестр – 30	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		3-й семестр – 60 4-й семестр – 60	-
		Форма підсумкового контролю:	
		3-й сем. - залік 4-й сем. - іспит	-

* навчальним планом не передбачена

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу “Іноземна мова” є формування та подальше вдосконалення умінь усного та письмового спілкування здобувачів вищої освіти англійською мовою в межах визначеної тематики, у тому числі професійної відповідно до потреб міжкультурного спілкування та професійної підготовки за фахом.

Завдання:

- сформувати у здобувачів вищої освіти основи комунікативної компетенції в різних видах мовленнєвої діяльності (читання, монологічне та діалогічне мовлення, письмо);

- підвищити рівень розвитку іншомовної мовленнєвої та професійної компетенції здобувачів вищої освіти засобами англійської мови
- сприяти формуванню відповідальності до власної освіти та навчання, а також до критичного осмислення результатів;
- сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вміння ефективно спілкуватися з іноземцями;
- вивчати усне живе мовлення з огляду на його функціональні та ситуативні мовленнєві риси, вивчати функціонально-прагматичні риси та структуру письмових текстів різної спрямованості;

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.

а) Загальні:

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.

ЗК11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.

ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Програмні результати навчання (ПРН).

ПР03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.

ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР14. Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- загальну систему англійської мови, лексико-граматичні особливості її побудови;
- особливості використання професійної термінології; стійкі словосполучення, які трапляються в текстах із спеціальності;
- принципи, технології і прийоми створення усних та письмових текстів англійською мовою.
- поняття адекватності перекладу, особливості іноземної мови текстів зі спеціальності;
- особливості непідготовленої розмовної іноземної мови;

вміти:

- читати, розуміти і перекладати оригінальні тексти із спеціальності; працювати з різного виду словниками;
- читати про себе з метою отримання основної інформації з нових текстів спеціальної та загальної тематики;
- розбиратися в граматичних формах, конструкціях, зворотах; вести нескладні бесіди на теми, передбачені програмою;
- правильно застосовувати лексику тем у реальних ситуаціях, вести бесіди на професійну тематику;
- аргументовано пояснити значення іноземної мови для організації практичної діяльності спеціаліста

3. Зміст навчальної дисципліни**2-й рік навчання****III семестр****Змістовий модуль 1. Grammar aspect of the English language.****(Граматичний аспект англійської мови).**

Тема 1. Present / Past / Future Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. Verb tenses: Present Continuous Tense / Past Continuous Tense / Future Continuous Tense.

(Граматичні часи: Past / Present / Future Continuous Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. Часи дієслів: Present Continuous Tense / Past Continuous Tense / Future Continuous Tense)

Тема 2. Present / Past / Future Perfect Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense.

(Граматичні часи: Present / Past / Future Perfect Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense)

Змістовий модуль 2. Speech practice: communication in a foreign language.**(Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою).**

Тема 3. The Air around Us. Expected Developments in Meteorology. Atmospheric environment. Short-wave and corpuscular radiation. Conversion of solar radiation. Exchanges of heat and water vapour at the earth-atmosphere interface. **(Повітря навколо нас.** Очікувані досягнення в метеорології.

Атмосферне середовище. Короткохвильове та корпускулярне випромінювання. Перетворення сонячного випромінювання. Обмін теплом і водяною парою на межі «земна поверхня - атмосфера».)

Тема 4. Observation of the Atmosphere. Measurement of the state of the atmosphere. Systematic measurements. Requirements to meteorological instruments. Distant ground points. **(Спостереження за атмосферою.**

Вимірювання стану атмосфери. Систематичні спостереження. Вимоги до метеорологічних приладів. Віддалені наземні пункти спостережень.)

Тема 5. The Air Temperature. Temperature of the free air. Surface-air temperature. Orographical influences. Insolation. Outgoing evaporation nocturnal radiation. Condensation. Conduction. Diurnal maximum temperature. (Температура повітря. Температура вільного повітря. Температура повітря біля поверхні землі. Орографічні впливи. Інсоляція. Випаровування та нічне випромінювання. Конденсація. Теплопровідність. Денний максимум температури.)

Тема 6. Pressure. Definition. Gravitational attraction. Variations of pressure in the horizontal and vertical. Regular diurnal oscillation of the pressure. Heating and cooling cycle. (Тиск. Визначення. Гравітаційне тяжіння. Зміни тиску у горизонтальному та вертикальному напрямках. Регулярні добові коливання тиску. Цикл нагрівання та охолодження.)

Тема 7. The Theory of Convection. Definition. Static instability. Convective weather phenomena. Thermodynamical diagram. Parcel method. (Теорія конвекції. Визначення. Статична нестійкість. Конвективні погодні явища. Термодинамічна діаграма. Метод повітряного об'єму («parcel method»).

Тема 8. Humidity. Concentration of gaseous water in the atmosphere. Water's unique ability. Water vapour. Evaporation. Condensation. Latent heat of condensation. Sublimation. Precipitation. (Вологість. Концентрація водяної пари в атмосфері. Унікальні властивості води. Водяна пара. Випаровування. Конденсація. Приховане тепло конденсації. Сублімація. Опади.)

IV семестр

Змістовий модуль 3. Grammar aspect of the English language. (Граматичний аспект англійської мови).

Тема 9. Present / Past / Future Perfect Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense. (Граматичні часи: Past / Present / Future Perfect Continuous Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense)

Тема 10. The Passive Voice. The formation of the Passive Voice. (Пасивний стан. Утворення пасивного стану)

Змістовий модуль 4. Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою).

Тема 11. The Atmosphere's Energy. Energy budget. Law of conservation of energy. Conduction. Evaporation. and Convection. Radiation. (Енергія

атмосфери. Енергетичний баланс. Закон збереження енергії. Теплопровідність. Випаровування та конвекція. Випромінювання.)

Тема 12. Solar Energy. Absorption. Short-wave and long-wave radiation. Absorptivity. Scattering. Reflection. (**Сонячна енергія.** Поглинання. Короткохвильове та довгохвильове випромінювання. Поглинальна здатність. Розсіювання. Відбиття.)

Тема 13. Absorption of Solar Energy by the Earth. Poor absorbers of shortwave radiation. Reflectivity of the surface. Average reflectivity. The Moon's albedo. (**Поглинання сонячної енергії Землею.** Слабкі поглиначі короткохвильового випромінювання. Відбивна здатність поверхні. Середня відбивна здатність. Альbedo Місяця.)

Тема 14. The Earth Heat Balance. Mean temperature of the Earth. Long-term heat balance. Radiative balance. Incoming and outgoing energy. Blanketing effect of the atmosphere. (**Тепловий баланс Землі.** Середня температура Землі. Довгостроковий тепловий баланс. Радіаційна рівновага. Прихід і вихід енергії. Ефект «ковдри» атмосфери.)

Тема 15. Distribution of the Earth's Energy. Maximum and minimum solar radiation. Annual or daily basis. Intensity of insolation. Surplus of energy. (**Розподіл енергії Землі.** Максимум і мінімум сонячного випромінювання. Річна та добова зміна. Інтенсивність інсоляції. Надлишок енергії.)

Тема 16. Scales of Motion. Circulation systems. General circulation of the atmosphere Small high-frequency eddies. Small convective cells. Cyclones and anticyclones. (**Масштаби руху.** Системи циркуляції. Загальна циркуляція атмосфери. Малі високочастотні вихори. Невеликі конвективні комірки. Циклони та антициклони.)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього о	у тому числі				Усього о	у тому числі			
		л	п/с	ла б	ср		л	п/с	ла б	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
III семестр										
Змістовий модуль 1.										
Grammar aspect of the English language.										
(Граматичний аспект англійської мови).										
Тема 1. Present / Past / Future Continuous Tense	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
Тема 2. Present / Past / Future Perfect Tense	12	-	4	-	8	-	-		-	-
К.р. за ЗМ1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	26	-	10	-	16	-	-	-	-	-

Змістовий модуль 2. Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою).										
Тема 3. The Air Around Us. (Повітря навколо нас.)	8	-	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 4. Observation of the Atmosphere. (Спостереження за атмосферою.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
Тема 5. The Air Temperature. (Температура повітря.)	8	-	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 6. Pressure. (Тиск.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
Тема 7. About the Theory of Convection. (Теорія конвекції.)	10	-	2	-	8	-	-	-	-	-
Тема 8. Humidity. (Вологість.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
К.р. за ЗМ2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	64	-	20	-	44	-	-	-	-	-
Усього за III семестр	90	-	30	-	60	-	-	-	-	-
IV семестр Змістовий модуль 3. Grammar aspect of the English language. (Граматичний аспект англійської мови).										
Тема 9. Present / Past / Future Perfect Continuous Tense.	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
Тема 10. Passive Voice. (Пасивний стан.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
К.р. за ЗМ3	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 3	26	-	10	-	16	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою).										
Тема 11. The Atmosphere's Energy. (Енергія атмосфери.)	8	-	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 12. Solar Energy. (Сонячна енергія.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-
Тема 13. Absorption of Solar Energy by the Earth. (Поглинання сонячної енергії Землею.)	8	-	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 14. The Earth Heat Balance. (Тепловий баланс Землі.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-

Тема 15. Distribution of the Earth's Energy. (Розподіл енергії Землі.)	10	-	2	-	8	-	-	-	-
Тема 16. Scales of Motion. (Масштаби руху.)	12	-	4	-	8	-	-	-	-
К.р. за 3М4	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 4	64	-	20	-	44	-	-	-	-
Усього за IV семестр	90	-	30	-	60	-	-	-	-
Усього	180	-	60	-	120	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	ОФ	ЗФ
III семестр		
Змістовий модуль 1 Grammar aspect of the English language. (Граматичний аспект англійської мови).		
Тема 1. Past / Present / Future Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. Verb tenses: Present Continuous Tense / Past Continuous Tense / Future Continuous Tense. (Граматичні часи: Past / Present / Future Continuous Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. Часи дієслів: Present Continuous Tense / Past Continuous Tense / Future Continuous Tense). Усне опитування за темою заняття та перевірка виконаних вправ: [5:Unit 4, 8, 13, 14, 25, 26], [3:pp.14-21], [3:pp.98-106], [3:pp.141-145].	4	-
Тема 2. Present / Past / Future Perfect Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense. (Граматичні часи: Present / Past / Future Perfect Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense). Усне опитування за темою заняття та перевірка виконаних вправ: [5:Unit 15, 16, 17, 23, 24], [3:pp.69-77], [3:pp.114-120], [3:pp.145-148].	4	
К.р. за 3М1	2	-
Змістовий модуль 2 Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою).		
Тема 3. The Air around Us. Expected Developments in Meteorology. Atmospheric environment. Short-wave and corpuscular radiation. Conversion of solar radiation. Exchanges of heat and water vapour at the earth-atmosphere interface. (Повітря	2	

навколо нас. Очікувані досягнення в метеорології. Атмосферне середовище. Короткохвильове та корпускулярне випромінювання. Перетворення сонячного випромінювання. Обмін теплом і водяною парою на межі «земна поверхня — атмосфера».) <i>Перевірка лексики до тексту "The Air around Us". Читання та переклад тексту, відповіді на питання. Перевірка вправ [2: Lesson 1(1-5)]. Виступ з доповіддю "Expected Developments in Meteorology."</i>		-
Тема 4. Observation of the Atmosphere. Measurement of the state of the atmosphere. Systematic measurements. Requirements to meteorological instruments. Distant ground points. (Спостереження за атмосферою. Вимірювання стану атмосфери. Систематичні спостереження. Вимоги до метеорологічних приладів. Віддалені наземні пункти спостережень.) <i>Доповідь з презентацією за темами 1) "Measurement of the state of the atmosphere, 2) "Requirements to meteorological instruments ". Вибіркова перевірка вправ [2: Lesson 2 (1-3)]</i>	4	
Тема 5. The Air Temperature. Temperature of the free air. Surface-air temperature. Orographical influences. Insolation. Outgoing evaporation nocturnal radiation. Condensation. Conduction. Diurnal maximum temperature. (Температура повітря. Температура вільного повітря. Температура повітря біля поверхні землі. Орографічні впливи. Інсоляція. Випаровування та нічне випромінювання. Конденсація. Теплопровідність. Денний максимум температури.) <i>Доповідь за темою (за вибором студента) "Orographical influences", "Condensation ", " Conduction ". Перевірка словника професійної лексики. Робота над текстом "The Air Temperature." [2: Lesson 2 Text B].</i>	2	
Тема 6. Pressure. Definition. Gravitational attraction. Variations of pressure in the horizontal and vertical. Regular diurnal oscillation of the pressure. Heating and cooling cycle. (Тиск. Визначення. Гравітаційне тяжіння. Зміни тиску у горизонтальному та вертикальному напрямках. Регулярні добові коливання тиску. Цикл нагрівання та охолодження.) <i>Перевірка глосарію. Робота з текстом "Pressure". Опрацювання професійно-орієнтованої лексики. Виступ з доповіддю за темами: 1) "Variations of pressure in the horizontal and vertical," 2) "Heating and cooling cycle." Перевірка вправ [2: Lesson 3(1-3)].</i>	4	
Тема 7. The Theory of Convection. Definition. Static instability. Convective weather phenomena. Thermodynamical diagram. Parcel method. (Теорія конвекції. Визначення. Статична нестійкість. Конвективні погодні явища. Термодинамічна діаграма. Метод повітряного об'єму («parcel method»). <i>Перевірка лексики до тексту "The Theory of Convection ". Постановка питань до тексту. Доповідь за темою: "Parcel method. "</i>	2	-
Тема 8. Humidity. Concentration of gaseous water in the atmosphere. Water's unique ability. Water vapour. Evaporation. Condensation. Latent heat of condensation. Sublimation. Precipitation. (Вологість. Концентрація водяної пари в атмосфері. Унікальні властивості води. Водяна пара. Випаровування. Конденсація. Приховане тепло конденсації. Сублімація. Опади.) <i>Перевірка глосарію. Читання та переклад тексту "Humidity "[2: Lesson 4 Text A], відповіді на питання. Доповідь з презентацією за темами 1) "Measures used to define the quantity of water vapour in the air (the absolute humidity)", 2) "Concentration of gaseous water in the atmosphere ". Перевірка вправ [2: Lesson 4(1-3)].</i>	4	
К.р. за 3М2	2	-
Усього за III семестр	30	-

IV семестр		
Змістовий модуль 3		
Grammar aspect of the English language. (Граматичний аспект англійської мови).		
Тема 9. Past / Present / Future Perfect Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense. (Граматичні часи: Past / Present / Future Perfect Continuous Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense). Усне опитування за темою заняття та перевірка виконаних вправ: [5: Unit 18, 19, 20], [3:p.126-138].	4	-
Тема 10. The Passive Voice. The formation of the Passive Voice. (Пасивний стан. Утворення пасивного стану). Усне опитування за темою заняття та перевірка виконаних вправ: [5, Unit 42-44], [2, Unit pp.154-167], [3:p.154-168].	4	
К.р. за ЗМЗ	2	-
Змістовий модуль 2		
Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою).		
Тема 11. The Atmosphere's Energy. Energy budget. Law of conservation of energy. Conduction. Evaporation. Convection. Radiation. (Енергія атмосфери. Енергетичний баланс. Закон збереження енергії. Теплопровідність. Випаровування та конвекція. Випромінювання.) Доповіді за темами "Conduction", "Convection", "Radiation" з подальшим обговоренням. Робота з текстом "The Atmosphere's Energy" та перевірка вправ після нього [2: Lesson 5(1-6)].	2	-
Тема 12. Solar Energy. Absorption. Short-wave and long-wave radiation. Absorptivity. Scattering. Reflection. (Сонячна енергія. Поглинання. Короткохвильове та довгохвильове випромінювання. Поглинальна здатність. Розсіювання. Відбиття.) Перевірка глосарію. Читання та переклад тексту "Solar Energy", відповіді на питання. Доповідь за темою 1) "Absorption", 2) "Scattering", "Reflection". Вибіркова перевірка вправ [2: Lesson 6 (1-8)].	4	
Тема 13. Absorption of Solar Energy by the Earth. (Poor absorbers of shortwave radiation. Reflectivity of the surface. Average reflectivity. The Moon's albedo. (Поглинання сонячної енергії Землею. Слабкі поглиначі короткохвильового випромінювання. Відбивна здатність поверхні. Середня відбивна здатність. Альbedo Місяця.) Перевірка лексики до тексту "Solar Energy Absorbed by Earth". Постановка питань до тексту. Доповідь за темою: "Reflectivity of the different surfaces."	2	
Тема 14. The Earth Heat Balance. Mean temperature of the Earth. Long-term heat balance. Radiative balance. Incoming and outgoing energy. Blanketing effect of the atmosphere. (Тепловий баланс Землі. Середня температура Землі. Довгостроковий тепловий баланс. Радіаційна рівновага. Прихід і вихід енергії. Ефект «ковдри» атмосфери.) Перевірка глосарію. Читання та переклад тексту "The Earth Heat Balance", відповіді на питання. Доповідь за темами 1) "Incoming and outgoing energy," 2) "Blanketing effect atmosphere". Вибіркова перевірка вправ [2: Lesson 7 (1-6)].	4	-

Тема 15. Distribution of the Earth's Energy. Maximum and minimum solar radiation. Annual or daily basis. Intensity of insolation. Surplus of energy. (Розподіл енергії Землі. Максимум і мінімум сонячного випромінювання. Річна та добова зміна. Інтенсивність інсоляції. Надлишок енергії.) <i>Перевірка лексики до тексту "Distribution of the Earth's Energy". Постановка питань до тексту. Доповідь за темою: "Peculiarities of maximum and minimum solar radiation."</i>	2	
Тема 16. Scales of Motion. Circulation systems. General circulation of the atmosphere. Small high-frequency eddies. Small convective cells. Cyclones and anticyclones. (Масштаби руху. Системи циркуляції. Загальна циркуляція атмосфери. Малі високочастотні вихори. Невеликі конвективні комірки. Циклони та антициклони.) <i>Перевірка глосарію. Читання та переклад тексту "Scales of Motion", відповіді на питання. Доповідь за темами 1) "Small high-frequency eddies", 2) "Small convective cells", "Cyclones and anticyclones". Вибіркова перевірка вправ [2: Lesson 8 (1-6)].</i>	4	
К.р. за 3М4	2	-
Усього за IV семестр	30	
УСЬОГО	60	-

7. Теми лабораторних занять

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Назва теми / види завдань	Кількість годин	
	ОФ	ЗФ
III семестр		
Змістовий модуль 1. Grammar aspect of the English language. (Граматичний аспект англійської мови).		
Тема 1. Past / Present / Future Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. Verb tenses: Present Continuous Tense / Past Continuous Tense / Future Continuous Tense. (Граматичні часи: Past / Present / Future Continuous Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. Часи дієслів: Present Continuous Tense / Past Continuous Tense / Future Continuous Tense). <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [5:Unit 4, 8, 13, 14, 25, 26], [3:pp.14-21], [3:pp.98-106], [3:pp.141-145].</i>	8	-
Тема 2. Present / Past / Future Perfect Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense. (Граматичні часи: Present / Past / Future Perfect Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense). Скласти конспект з граматики за темою заняття.	8	-

Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [5:Unit 15, 16, 17, 23, 24], [3:pp.69-77], [3:pp.114-120], [3:pp.145-148].		
Змістовий модуль 2. Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою)		
Тема 3. The Air around Us. Expected Developments in Meteorology. Atmospheric environment. Short-wave and corpuscular radiation. Conversion of solar radiation. Exchanges of heat and water vapour at the earth-atmosphere interface. (Повітря навколо нас. Очікувані досягнення в метеорології. Атмосферне середовище. Короткохвильове та корпускулярне випромінювання. Перетворення сонячного випромінювання. Обмін теплом і водяною парою на межі «земна поверхня — атмосфера».) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Підготувати доповідь : " Expected Developments in Meteorology". Виконання вправ [2: Lesson 1(1-5)].</i>	6	-
Тема 4. Observation of the Atmosphere. Measurement of the state of the atmosphere. Systematic measurements. Requirements to meteorological instruments. Distant ground points. (Спостереження за атмосферою. Вимірювання стану атмосфери. Систематичні спостереження. Вимоги до метеорологічних приладів. Віддалені наземні пункти спостережень.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою "Observation of the Atmosphere". Скласти глосарій. Підготувати доповідь з презентацією: " 1) " Measurement of the state of the atmosphere, 2) " Requirements to meteorological instruments ". Виконання вправ [2: Lesson 2 (1-3)]</i>	8	-
Тема 5. The Air Temperature. Temperature of the free air. Surface-air temperature. Orographical influences. Insolation. Outgoing evaporation nocturnal radiation. Condensation. Conduction. Diurnal maximum temperature. (Температура повітря. Температура вільного повітря. Температура повітря біля поверхні землі. Орографічні впливи. Інсоляція. Випаровування та нічне випромінювання. Конденсація. Теплопровідність. Денний максимум температури.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Підготувати доповідь за темою (за вибором студента) " Orographical influences", "Condensation ", " Conduction ". Переклад тексту " The Air Temperature." [2: Lesson 2 Text B].</i>	6	-
Тема 6. Pressure. Definition. Gravitational attraction. Variations of pressure in the horizontal and vertical. Regular diurnal oscillation of the pressure. Heating and cooling cycle. (Тиск. Визначення. Гравітаційне тяжіння. Зміни тиску у горизонтальному та вертикальному напрямках. Регулярні добові коливання тиску. Цикл нагрівання та охолодження.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювання лексики за темою. Скласти глосарій. Читання тексту "Pressure." Виконання вправ [2: Lesson 3(1-3)]. Підготувати доповідь за темами : 1) " Variations of pressure in the horizontal and vertical," 2) " Heating and cooling cycle."</i>	8	-
Тема 7. The Theory of Convection. Definition. Static instability. Convective weather phenomena. Thermodynamical diagram. Parcel method. (Теорія конвекції. Визначення. Статична нестійкість. Конвективні погодні явища. Термодинамічна діаграма. Метод повітряного об'єму («parcel method»). <i>Підготовка до практичних занять: опрацювання лексики за темою.</i>	8	-

Прочитати, перекласти та поставити 12 питань різного типу до тексту "The Theory of Convection". Підготувати доповідь за темою: " Parcel method."		
Тема 8. Humidity. Concentration of gaseous water in the atmosphere. Water's unique ability. Water vapour. Evaporation. Condensation. Latent heat of condensation. Sublimation. Precipitation. (Вологість. Концентрація водяної пари в атмосфері. Унікальні властивості води. Водяна пара. Випаровування. Конденсація. Приховане тепло конденсації. Сублімація. Опади.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Читання та переклад тексту " Humidity." Скласти глосарій. Підготувати доповідь з презентацією теми 1) "Measures used to define the quantity of water vapour in the air (the absolute humidity)", 2) " Concentration of gaseous water in the atmosphere ". Виконання вправ [2: Lesson 4(1-3)].Підготовка до контрольної роботи.	8	-
IV семестр		
Змістовий модуль 3. Grammar aspect of the English language. (Граматичний аспект англійської мови).		
Тема 9. Past / Present / Future Perfect Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences. The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense. (Граматичні часи: Past / Present / Future Perfect Continuous Tense. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense). Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [5: Unit 18, 19, 20], [3:p.126-138].	8	-
Тема 10. The Passive Voice. The formation of the Passive Voice. (Пасивний стан. Утворення пасивного стану). Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [5,Unit 42-44], [2,Unit pp.154-167], [3:p.154-168].	8	-
Змістовий модуль 4. Speech practice: communication in a foreign language. (Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою)		
Тема 11. The Atmosphere's Energy. Energy budget. Law of conservation of energy. Conduction. Evaporation. and Convection. Radiation. (Енергія атмосфери. Енергетичний баланс. Закон збереження енергії. Теплопровідність. Випаровування та конвекція. Випромінювання.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Підготувати доповідь-презентацію: (тема за вибором студента): " Conduction ", " Convection ", " Radiation " . Виконання вправ [2: Lesson 5(1-6)].	6	-
Тема 12. Solar Energy. Absorption. Short-wave and long-wave radiation. Absorptivity. Scattering. Reflection. (Сонячна енергія. Поглинання. Короткохвильове та довгохвильове випромінювання. Поглинальна здатність. Розсіювання. Відбиття.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Прочитати, перекласти та поставити 12 питань різного типу до тексту " Solar Energy ". Скласти глосарій. Підготувати презентацію за темами: 1)" Absorption ", 2)"Scattering ", "Reflection ". Виконання вправ [2: Lesson 6 (1-8)].	8	-

Тема 13. Solar Energy Absorbed by Earth. Poor absorbers of shortwave radiation. Reflectivity of the surface. Average reflectivity. The Moon's albedo. (Сонячна енергія, поглинута Землею. Слабкі поглиначі короткохвильового випромінювання. Відбивна здатність поверхні. Середня відбивна здатність. Альbedo Місяця.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювання лексики за темою. Прочитати, перекласти та поставити 12 питань різного типу до тексту "Solar Energy Absorbed by Earth ". Підготувати доповідь за темою : "Reflectivity of the different surfaces."</i>	6	-
Тема 14. The Earth Heat Balance. Mean temperature of the Earth. Long-term heat balance. Radiative balance. Incoming and outgoing energy. Blanketing effect of the atmosphere. (Тепловий баланс Землі. Середня температура Землі. Довгостроковий тепловий баланс. Радіаційна рівновага. Прихід і вихід енергії. Ефект «ковдри» атмосфери.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Прочитати, перекласти та поставити 12 питань різного типу до тексту "The Earth Heat Balance ". Скласти глосарій. Підготувати презентацію за темами: 1) " Incoming and outgoing energy," , 2) ""Blanketing effect of the atmosphere ". Виконання вправ [2: 7 (1-6)].</i>	8	-
Тема 15. Distribution of the Earth's Energy. Maximum and minimum solar radiation. Annual or daily basis. Intensity of insolation. Surplus of energy. (Розподіл енергії Землі. Максимум і мінімум сонячного випромінювання. Річна та добова зміна. Інтенсивність інсоляції. Надлишок енергії.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Прочитати, перекласти та поставити 12 питань різного типу до тексту "Distribution of the Earth's Energy ". Підготувати доповідь за темою "Peculiarities of maximum and minimum solar radiation."</i>	8	-
Тема 16. Scales of Motion. Circulation systems. General circulation of the atmosphere Small high-frequency eddies. Small convective cells. Cyclones and anticyclones. (Масштаби руху. Системи циркуляції. Загальна циркуляція атмосфери. Малі високочастотні вихори. Невеликі конвективні комірки. Циклони та антициклони.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою. Прочитати, перекласти та поставити 12 питань різного типу до тексту "Scales of Motion ". Скласти глосарій. Підготувати презентацію за темами: 1) " Small high-frequency eddies," , 2) " Cyclones and anticyclones ". Виконання вправ [2: Lesson 8 (1-6)].</i> <i>Підготовка до контрольної роботи.</i>	8	-
РАЗОМ	120	-

До самостійної роботи відноситься: відпрацювання граматичних правил, складання конспекту з граматики, письмове виконання граматичних вправ; читання, переклад, опрацювання загальнонавчальної та професійно орієнтованої лексики, підготовка до переказу текстів, підготовка доповідей та презентацій за темами.

Також в якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний або фрагмент підсумкового контролю.

Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача).
Для проходження відповідного навчання рекомендуються зокрема такі курси

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)	Кількість годин
Alison. Diploma in Meteorology. A free online course on the measurement of weather conditions, cloud formation as well as weather shipping services. https://alison.com/course/diploma-in-meteorology	ПР03	10-15 г
University of Reading 1). Watching the weather This free course, Watching the weather, describes how meteorological observations are made looking upwards from the surface of the Earth, looking downwards from satellites in space and from aircraft and balloons within the atmosphere. This international network of observations is vital for scientists and forecasters and the results impact on everyone's daily activities. https://www.open.edu/openlearn/nature-environment/environmental-studies/watching-the-weather/content-section-0?active-tab=description-tab 2). Open online courses – Meteorology This free course provides a non-technical introduction to data assimilation. It will be particularly useful to users of data assimilation products (Reanalyses, for example), or those who are interested in exploring the possibilities of data assimilation for new applications. https://www.reading.ac.uk > ...	ПР03 ПР03	10 год тривалість різна
Coursera: 1). Strategies for winning. Meteorology in a round the world regatta In this course students can learn about the mechanics of global weather, the foundations of ocean meteorology, predictive modeling and how sailors receive data via satellite and use high-performance navigation software. https://www.coursera.org/learn/meteorology 2). Climate Science for Everyone Climate change impacts everyone — from record-breaking heat waves, to physical and mental health impacts, to food shortages. Understanding the science behind climate change provides with the foundational knowledge. https://www.coursera.org/learn/climate-science-everyone	ПР03	10 - 20г 10 -15г

--	--	--

Здобувач може самотійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Процедура визнання результатів такої неформальної освіти регулюється Положенням про порядок визнання результатів неформальної та /або інформальної освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf).

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда, обговорення.

Наочні: ілюстрація, використання карти, демонстрація (у тому числі мультимедійні презентації).

Практичні: лексичні та граматичні вправи, виконання самотійних завдань (складання конспекту з граматики, складання словника, підготовка і виступи з доповідями, презентаціями, їх обговорення)

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування,

Періодичний контроль: оцінювальне тестування.

Підсумковий контроль: залік (3 семестр), іспит (4 семестр).

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано / Відмінно	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач вміє самотійно знаходити додаткову інформацію та	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання,

		використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано / Добре	85 – 89 / В	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими.	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
Зараховано / Добре	75 – 84 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано /	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
Зараховано /	60 – 69 / Е	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять та закономірностей. Здобувач нечітко викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
		Здобувач не правильно	

Не зараховано з можливістю повторного складання /	35 – 59 / FX	розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево, безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни /	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, потребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для поточного, періодичного та підсумкового контролю

III семестр

Залік

ЗМ1

1. The forms and functions of the Present Continuous Tense.
2. The forms and functions of the Past Continuous Tense.
3. The forms and functions of the Future Continuous Tense.
4. The forms and functions of the Present Perfect Tense.
5. The forms and functions of the Past Perfect Tense.
6. The forms and functions of the Future Perfect Tense.

ЗМ2

7. Expected Developments in Meteorology.
8. Short-wave and corpuscular radiation.
9. Conversion of solar radiation.
10. Exchanges of heat and water vapour at the earth-atmosphere interface.
11. Measurement of the state of the atmosphere.
12. Requirements to meteorological instruments.
13. Distant ground points.
14. Temperature of the free air.
15. Surface-air temperature.
16. Orographical influences.
17. Insolation.
18. Outgoing evaporation nocturnal radiation.
19. Conduction.
20. Diurnal maximum temperature.
21. Pressure.

22. Variations of pressure in the horizontal and vertical.
23. Regular diurnal oscillation of the pressure.
24. Heating and cooling cycle.
25. The Theory of Convection.
26. Static instability.
27. Convective weather phenomena.
28. Parcel method.
29. Humidity.
30. Condensation. Latent heat of condensation.

IV семестр

1cnum

3M 3

1. The forms and functions of the Present Perfect Continuous Tense.
2. The forms and functions of the Past Perfect Continuous Tense.
3. The forms and functions of the Future Perfect Continuous Tense.
4. The forms and functions of the Present Simple Tense Passive.
5. The forms and functions of the Past Simple Tense Passive.
6. The forms and functions of the Future Simple Tense Passive.
7. The forms and functions of the Present Continuous Tense Passive.
8. The forms and functions of the Past Continuous Tense Passive.
9. The forms and functions of the Present Perfect Tense Passive.
10. The forms and functions of the Past Perfect Tense Passive.
11. The forms and functions of the Future Perfect Tense Passive.

3M 4

12. Energy budget.
13. Law of conservation of energy.
14. Evaporation.
15. Convection.
16. Radiation.
17. Absorption.
18. Short-wave and long-wave radiation.
19. Scattering.
20. Reflection.
21. Poor absorbers of shortwave radiation.
22. Reflectivity of the surface. Average reflectivity.
23. The Moon's albedo.
24. Radiative balance.
25. Incoming and outgoing energy.
26. Blanketing effect of the atmosphere.
27. Distribution of the Earth's Energy.
28. Intensity of insolation. Surplus of energy.
29. Scales of Motion.
30. Circulation systems.

Приклад екзаменаційного білета

IV семестр

1. Граматичне завдання (10 балів).
2. Читання та переклад тексту за фахом із словником (10 балів).
3. Бесіда за темою (20 балів).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

III семестр

Залік

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2						100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
5	5	10	10	10	10	10	10	
К/р за ЗМ1-15 б. (30x 0,50 =15 б.)		К/р за ЗМ2- 15 б. (30x 0,50 =15 б.)						

*Граматичний тест за ЗМ1 здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу першого змістового модуля. Тестові письмові завдання складаються з 30 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,50 балів (30*0,50=15 б.).

**Лексичний тест за ЗМ2 здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу другого змістового модуля. Тестові письмові завдання складаються з 30 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,50 балів(30*0,50=15 б.)

IV семестр

Іспит

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль Іспит	Сума балів
Змістовий модуль № 3		Змістовий модуль № 4							
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	40	100
3	3	4	4	4	4	4	4		
К/р за ЗМ3-15 б. (30х 0,50 =15 б.)		К/р за ЗМ4- 15 б. (30х 0,50 =15 б.)							

*Граматичний тест за ЗМ3 здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу третього змістового модуля. Тестові письмові завдання складаються з 30 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,50 балів (30*0,50=15 б.).

**Лексичний тест за ЗМ4 здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу четвертого змістового модуля. Тестові письмові завдання складаються з 30 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,50 балів(30*0,50=15 б.)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова». - Одеса: ОНУ, 2025. - 23 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова».
3. Moodle: <http://dpt13>

14. Рекомендована література

Основна

1. Баб'як Ж.В., Штанюк О.М., Щур Н.М. «Практична граматики англійської мови. Вправи для самостійної роботи» Методичний посібник з англійської мови для студентів усіх спеціальностей Тернопіль, 2024. 140 с.
2. Баєва В.М. Методичні вказівки для СРС та учбовий матеріал з англійської мови для студентів II курсу очної форми навчання. Напрямок підготовки: гідрометеорологія. ОДЕКУ, 2016. 51 с.
3. Павліченко О.М. Граматичний практикум: збірник граматичних вправ. 8-ме вид., X: Вид-во «Ранок», 2018. 320 с.
4. Danial B. Smith English Grammar Exercises with Answers, 2020. 489 с.
5. Murphy R. English grammar in use. 5th edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 380 p.

Додаткова

1. McCarthy M., O'Dell. English Phrasal Verbs in Use. Intermediate. Cambridge University Press, 2017. 194 p.
2. Rana P. English Speaking Course Book. London: English Wale, 2015. 320 p.
3. Redman S. English Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2017. 264 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. World Meteorological Organization (WMO) - <https://wmo.int/media/news/europes-most-advanced-weather-satellite-now-fully-operational>
2. World Meteorological Organization (WMO) - <https://wmo.int/topics/sand-and-dust-storms>
3. World Meteorological Organization (WMO) - https://wmo.int/publication-series/wmo-greenhouse-gas-bulletin-no-21?book=31306_
4. Welcome to BBC Learning English – <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>